

5. Шиманович І. О. Політехнічна підготовка майбутніх учителів трудового навчання у вищих навчальних закладах України (друга половина ХХ ст.) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.02 «Теорія та методика навчання технологій» / І. О. Шиманович. – Чернігів, 2011. – 24 с.

Шевель О.М.

викладач

Ірпінський фаховий коледж економіки та права

shevel_2015@ukr.net

ВИКОРИСТАННЯ КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ ДЛЯ НАВЧАННЯ ЮРИСТІВ

Забезпечення якісної освіти неможливе без організації навчального процесу орієнтованого на самовираження особистості, розвитку її здібностей та формування професійної компетентності. Формування професійної компетентності студентів є однією з головних задач коледжу, який має створити всі необхідні для цього умови. Процес професійної підготовки фахівців для юридичної галузі на сьогоднішній день все більше орієнтується на застосування принципу наступності при вивченні як загально-професійних так і спеціальних дисциплін. Педагогічні аспекти наступності в системі «коледж» стосуються професійного самовизначення, готовності до праці, вміння застосовувати одержані знання на будь якому етапі професійної підготовки. Тому навчальний процес є першим і основним етапом у формуванні професійної компетенції. Важлива перевага функціонування навчальних комплексів є підвищення рівня знань студентів, про що ми говоримо постійно[1].

Організація активних форм навчання передбачає моделювання різних ситуацій, використання інтелектуальних та рольових ігор, вирішення проблемних ситуацій. Головною ідеєю використання активних форм навчання є розкриття творчого потенціалу майбутніх фахівців юридичного профілю, бажання навчити студента думати, аналізувати, узагальнювати, визивати інтерес до навчання. Потрібно зрозуміти, що якісна освіта сьогодні – це не лише певна сума знань, умінь та навичок. Сьогодні вимагає формування в майбутніх фахівців нових професійно-важливих якостей:

- особистісної та професійної мобільності
- креативності
- стресостійкості
- здатності до прийняття нестандартних рішень.

Вимогою сучасного суспільства до системи вищої освіти є ефективна професійна підготовка майбутнього фахівця, який зможе легко пристосуватися до мінливих умов сьогодення та бути конкурентоспроможним на ринку праці. Тому особливу увагу приділяю компетентнісному підходу. До речі, саме за цей підхід іде мова в одному із листів МОН. Компетентнісний підхід, впровадження якого у навчальні заклади дозволяє виконати поставлене завдання на професійному рівні.

Тому одним із важливим і основних завдань сучасної вищої освіти є питання впровадження компетентнісного підходу у професійну підготовку студентів. Основна увага акцентується на компетенції, що сприяють адаптації фахівців до мінливих умов сучасного ринку праці і бурхливого розвитку науки. Сьогодні компетентнісний підхід стає невід'ємним складником освітньої галузі.

Починати формувати професійну компетентність треба ще на початку навчання, тобто на перших курсах. Що необхідно закласти, правову культуру, мову спілкування, навчити самовираженню та працювати. Якщо цього не робити, то на 4 курсі жоден студент не усвідомить, що ці пріоритети вимагаються при влаштуванні на роботу. Питань більше ніж відповідей. Але менше з тим, працювати над цим треба усім нам, не дивлячись на те, хто на якому курсі викладає, і яка це дисципліна загальна чи спеціальна.

Професійна компетенція майбутнього фахівця передбачає знання теоретичних основ, засобів і методів розв'язання професійних завдань, уміння аналізувати, самостійно обирати засоби та способи дії в певних конкретних ситуаціях, позитивне ставлення до майбутньої професії. Важливо щоб студент був професійно зорієнтований і чітко уявляв чого саме він прагне досягти. [2].

Структурна характеристика професійної компетенції містить не лише одержані знання, але й те, як вони застосовують їх на практиці. Тому, наприклад, для юристів дуже важливо в навчальний процес втілювати спеціальні тематичні екскурсії, наукові заходи, зустрічі з практикуючими юристами, які як ніхто краще донесуть до студентів особливості діяльності, проблеми при здійсненні конкретного виду діяльності; та практичні заняття або завдання, при яких студент застосовує теоретичні знання.[3].

Також важливим елементом є проходження практики. Практична підготовка, яка разом із теоретичною створює основу, є провідною частиною всієї професійної освіти. Є однією з найважливіших складових якісної підготовки фахівців, які відповідають запитам сьогодення. Практична підготовка сприяє глибинному сприйняттю обраної спеціальності і швидкій адаптації випускників до умов роботи на підприємстві, в установі, тощо.

Науково-дослідну роботу студента також треба віднести до важливої, чому? Тому що, це залучення студентів до роботи, де вони самостійно вчать ся опрацьовувати і шукати потрібну інформацію, проблему яку будуть досліджувати, самостійно виносять висновки та пропозиції.

Організація активних форм навчання передбачає моделювання різних ситуацій, використання інтелектуальних та рольових ігор, вирішення проблемних ситуацій. Головною ідеєю використання активних форм навчання є розкриття творчого потенціалу майбутніх фахівців юридичного профілю, бажання навчити студента думати, аналізувати, узагальнювати, визивати інтерес до навчання. Потрібно зрозуміти, що якісна освіта сьогодні – це не лише певна сума знань, умінь та навичок. На мою думку, серед активних форм і методів навчання на особливу заслугує інтелектуальна гра. Саме ця форма занять сприяє розвитку особистості студента, його творчого потенціалу, формує здатність до колективного мислення, яке так необхідне в подальшій практичній діяльності майбутнього фахівця.

Особливості навчання на основі компетентнісного навчання сконцентроване на вихідних результатах, а не на вхідних; враховується переважно здатність виконання практичних завдань, але беруться до уваги знання; навчання у виробничих умовах. Вище згаданий підхід це сутність загальних принципів визначення цілей освіти, відбору змісту освіти, організації освітнього процесу та оцінки освітніх результатів. Цей підхід відображає інтегральний прояв професіоналізму, в якому поєднуються елементи професійної і загальної культури, досвіду фахової діяльності та творчості, що конкретизується у певній частині знань, умінь, готовності до професійного вирішення поставлених завдань та проблем. [4].

Водночас у системі компетентнісного підходу до навчання нових аспектів набувають вимоги до форм та засобів навчання. Професійному ставленню фахівців сприяють інноваційні та інтерактивні форми навчання. Не менш важливим у реалізації компетентнісного підходу є дистанційна форма навчання. Доцільно віддати перевагу тим засобам навчання, які містять комунікативно-ситуативні завдання, що потребують залучення досвіду студентів, наближених до життя, майбутньої професії.

Список використаних джерел

1. Борейчук А. В. Формування освітніх компетентностей майбутніх юристів у процесі професійної підготовки: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04. Рівне: НУВГП, 2018. 21 с. URL : <http://ep3.nuwm.edu.ua/9630/1/>.
2. Практикум зі складання процесуальних документів. Навч. посібник / Кол. авторів – 2-е видання, перероблене та доповнене. – Дніпро: Ліра МД, 2017. 308с.

3. Інструкція з організації обліку, руху та зберігання матеріалів досудового розслідування у кримінальному провадженні, яке здійснюється слідчими органами прокуратури. Наказ генеральної прокуратури України № 5 від 14.01.2019 <https://zakon.rada.gov.ua>.
4. Правила формування кримінальної справи. www.irbis-nbuv.gov.ua

Юрків М.П.

аспірант кафедри технологічної та професійної освіти
Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка
muhailo2109@gmail.com

ЗМІСТ І СТРУКТУРА ІНФОРМАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ В ГАЛУЗІ ТРАНСПОРТУ

Стрімке зростання темпів інформатизації суспільства висуває особливі вимоги до професійної підготовки майбутніх фахівців системи освіти, зокрема викладачів професійного навчання в галузі транспорту. Відтак, серед «професійних якостей сучасного педагога необхідно виокремити готовність до постійного фахового удосконалення й підвищення рівня власної інформаційної обізнаності, здатність орієнтуватися в інформаційних потоках, уміння працювати із сучасною цифровою технікою, здатність до професійної адаптації в умовах постійного зростання кількості інформації» [3, с. 32]. Таким чином, фахова підготовка майбутнього викладача професійного навчання в галузі транспорту нерозривно пов'язана з його інформаційною культурою.

У загальному трактуванні інформаційна культура особистості визначається як складова загальної культури, системна характеристика індивіда, що забезпечує його ефективну участь у всіх видах роботи з інформацією (одержання, накопичення, передача, кодування, перетворення тощо) [1, с. 138].

Під інформаційною культурою майбутнього викладача професійного навчання в галузі транспорту необхідно розуміти його інтегральну якість, пов'язану з моральним самовизначенням та творчою самореалізацією в галузі інформаційного мислення, інформаційних контактів, інформаційної поведінки і діяльності, що забезпечує майбутньому педагогу здатність гармонійно інтегруватися в сучасне інформаційне суспільство та успішно здійснювати професійно-педагогічну діяльність з використанням інформаційно-комунікаційних технологій.

На основі комплексного аналізу результатів науково-педагогічних досліджень [2; 4; 5; 6 й ін.] встановлено, що інформаційна культура майбутнього викладача професійного навчання в галузі транспорту передбачає:

- відповідальність за результати отримання і застосування інформації та знань про неї;
- сформованість навичок використання технічних та програмних засобів інформаційно-комунікаційних технологій;
- здатність до використання автоматизованих систем пошуку, відбору, зберігання та сортування інформації;
- адекватне оцінювання наявних інформаційних ресурсів та раціональну організацію процесу розв'язання актуальних інформаційних завдань;
- вміння отримувати необхідну інформацію з різних джерел;
- володіння прийомами та способами роботи з інформацією (аналіз, систематизація, класифікація, узагальнення та ін.);
- вміння відстежувати інновації у різних інформаційних потоках та сферах діяльності;
- здатність встановлювати асоціативні зв'язки між інформаційними повідомленнями;
- здатність до рефлексії одержаних результатів інформаційної діяльності.

Теоретико-методологічне та емпіричне узагальнення проблеми формування інформаційної культури майбутнього викладача професійного навчання в галузі транспорту